

**JAARBOEK
VAN HET
 EUROPEES
GENOOTSCHAP
VOOR
MUNT- EN
PENNINGKUNDE**

20
21

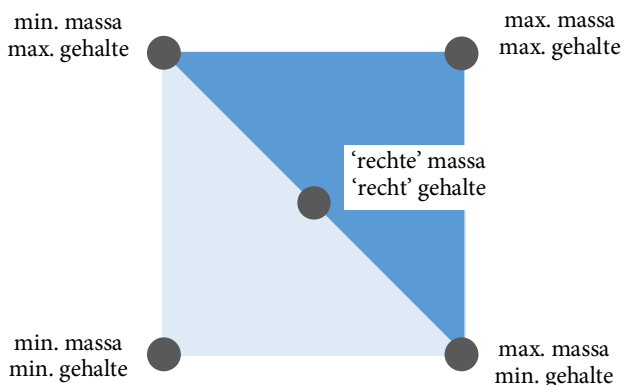
DE TOLERANTIES OP DE MASSA VAN DE MUNTEN VAN DE LANDEN VAN HERWAARTS-OVER VAN DE 14DE TOT EN MET DE 17DE EEUW

Willy GEETS

Inleiding

SINDS HET BEGIN VAN DE MUNTSLAG en *grosso modo* tot aan Wereldoorlog I, of voor sommige landen uiterlijk tot de economische crisis van de jaren 1930, werd de betaalkracht van munten bepaald door hun massa aan edel metaal (aanvankelijk zilver, later meer en meer goud). Het was dan ook essentieel dat die zo nauw mogelijk aansloot bij de massa die door de vorst werd vastgelegd. De netto-massa aan edel metaal is het product van enerzijds, de bruto-massa van de munt, en anderzijds, het gehalte aan edel metaal, en deze beide karakteristieken werden dan ook exact gepreciseerd in de ordonnanties. Maar aangezien er, met de toen beschikbare technologie (en trouwens nu nog steeds), een zekere speling zat op de reële muntmassa en het reël gehalte, bevatten de ordonnanties en de munt-instructies doorgaans ook bepalingen over de marges waarbinnen die beide grootheden mochten schommelen opdat de munt in omloop mocht worden gebracht.

Schematisch kunnen we dit als volgt voorstellen:

De lengte van de horizontale zijde van het vierkant geeft de marge aan tussen de minimale en de maximale bruto-massa die munten ‘goed voor de omloop’ mochten hebben, en de lengte van de verticale zijde de marge tussen het laagste en het hoogste gehalte (de schaal is hierbij zo gekozen dat beide lengtes gelijk zijn).^[1]

^[1] In feite kan aan de linkerkant van dit vierkant nog een zone worden toegevoegd om rekening te houden met het toegestane massaverlies door slijtage; de grootte ervan wordt bepaald door de minimale massa die stukken moesten hebben om in omloop te mogen blijven. Slechts enkele muntordonnanties uit de betrokken periode spreken zich daar expliciet over uit.

Bent u geïnteresseerd in het vervolg van dit artikel?

***Neem dan contact op met het EGMP voor de aankoop
van het Jaarboek 2021***